

Verslag van het bestuur van vereniging De Zaanse Molen over 2020

3.1. Algemeen

Vereniging De Zaanse Molen is een Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De vereniging is opgericht in 1925 en heeft tot doel het behoud en beheer van maalvaardige molens in de Zaanstreek alsmede het vergroten van de kennis over en de liefde voor de Zaanse Molens en hun geschiedenis. De vereniging heeft 13 molens in eigendom waarvan 11 de status van (rijks)monument hebben. Een groot deel van de molens wordt verhuurd aan Stichting Wind Molen Compagnie die 90% van het behaalde exploitatieresultaat uitkeert aan de vereniging. De vereniging heeft in september 2020 het nieuwe Molenmuseum geopend als onderdeel van De Wereld van Windmolens. Het oude Molenmuseum is onder voorwaarden verkocht.

De functie van algemeen manager is op dit moment vacant.

Het bestuur bestond in het boekjaar uit: André Drost, Martin Schaap, Conny Maas, Age Knossen, Matthijs Ero, Jan ter Wisscha en Dennis Dirkzwager.

Alle bestuursleden van vereniging De Zaanse Molen vervullen hun functie onbezoldigd.

3.2. Beleid om doelstellingen te realiseren

Het was een buitengewoon uitdagend jaar voor vereniging De Zaanse Molen. Na een proces van enkele jaren voorbereiding werd in november 2019 begonnen met de verbouw en museale inrichting van het nieuwe Molenmuseum aan de Kalverringdijk 30 op de Zaanse Schans. Midden tijdens de verbouw werden wij getroffen door de corona uitbraak. Vanaf 15 maart tot 1 juni 2020 waren de molens gesloten vanwege de coronapandemie. Het nieuwe Molenmuseum kon met ongeveer drie maanden vertraging, conform bestek en tekeningen en nagenoeg binnen budget, eind september 2020 worden geopend. Het was geweldig dat wij ongeveer 1.000.000,- euro van Goede Doelen Fondsen mochten ontvangen, zowel van nationale, regionale als lokale fondsen en 250.000 van de gemeente Zaanstad voor de realisatie van het nieuwe Molenmuseum. Het maakte niet alleen het nieuwe Molenmuseum financieel mogelijk maar was voor ons ook een geweldige morele stimulans. Op deze manier een zo brede erkenning krijgen om het “verhaal achter de vaak eeuwenoude molens” te kunnen vertellen, die zo belangrijk waren voor de latere industriële ontwikkeling, was hartverwarmend. Bij paragraaf 3.6. van deze jaarrekening worden alle Goede Doelen Fondsen die de Wereld van Windmolens-nieuwe Molenmuseum- mogelijk hebben gemaakt, nogmaals genoemd.

Niettemin volgde in het najaar weer een kortstondige sluiting van twee weken en vanaf medio december werd De Wereld van Windmolens, molens en Molenmuseum, voor onbepaalde tijd gesloten voor het publiek vanwege dezelfde pandemie.

In deze omstandigheden was het uitermate moeilijk onze doelstellingen te realiseren: in de molens de fysieke ervaring van De Wereld van Windmolens opdoen en in het nieuwe Molenmuseum “het verhaal” achter de Wereld van Windmolens te zien en te horen.

Onze entreegelden bedroegen slechts 12% van die van 2019. Het aantal bezoekers lag op een niveau van circa 50.000 á 60.000 waar wij in goede jaren circa 500.000 betalende bezoekers mochten verwelkomen. Toch hebben medewerkers en vrijwilligers er alles aan gedaan om het verhaal en de fysieke beleving van De Wereld van Windmolens aan de bezoekers door te geven. Houtzaagmolen Het Jonge Schaap en Verfmolen De Kat en het nieuwe Molenmuseum waren de hele week geopend voor publiek als overheidsvoorschriften dit toelieten. Papiermolen De Schoolmeester was frequent geopend als dit mogelijk was vanwege Covid -19 richtlijnen. Molens De Huisman en De Bleeke Dood verkochten molen gerelateerde producten in de zomermaanden. Bij andere molens was het vrijwel onmogelijk de anderhalve meter afstand te kunnen garanderen voor bezoekers.

3.3. Bestuurlijke zaken

Door de wereldwijde coronapandemie heeft de cultuursector zware klappen opgelopen. Het internationaal toerisme kwam nagenoeg stil te liggen. De nadruk kwam te liggen op bezoekers uit eigen land en in beperkte mate uit buurlanden. Het herstel na deze crisis zal nog geruime tijd duren. Samenwerking met culturele en andere partners op de Zaanse Schans en daarbuiten is van groot belang om bezoekers weer terug te krijgen en het Cultureel Erfgoed wat wij in zo ruime mate bezitten te kunnen tonen. Hiertoe is ondermeer een intentieovereenkomst gesloten met andere musea op de Zaanse Schans en stichting De Zaanse Schans. Als uitvloeisel daarvan wordt in 2021 geëxperimenteerd met een “Alles in één kaart” waarmee alle open zijnde musea en molens kunnen worden bezocht. Daarnaast blijven wij in 2021 onze eigen entreebewijzen verkopen.

Het bestuur heeft verder besloten in 2021 de telefonie en ICT onder te brengen bij BSU (Be Someone Unique). BSU is de voorkeurs leverancier van KPN Zakelijk. Met het ICT pakket “BSU Booster” kunnen wij de automatisering op een veel hoger niveau brengen. Verouderde ICT werkplekken worden vervangen, nieuwe laptops, een Share point omgeving, gebruikersprofielen met daaraan gekoppelde afzonderlijke gebruikersrechten moeten de beveiliging op een hoger niveau brengen.

In december 2020 zijn wij verblijd met een toezegging van 659.729,- van het Provinciaal Noodfonds Cultuur en de gemeente Zaanstad dat zij bereid zijn *“de geleden schade als gevolg van beperkende maatregelen ter bestrijding van Covid-19”* te compenseren.

Het klinkt bijzonder dat wij toch gemeend hebben een Bezwaarschrift te moeten indienen. Het Bezwaarschrift richt zich niet tegen de toezegging. Integendeel, wij zijn uitermate verguld met deze tegemoetkoming om ons verlies uit de gewone bedrijfsuitoefening ten gevolge van de beperkende maatregelen van Covid-19 te vergoeden. Waar wij bezwaar tegen hebben gemaakt zijn de voorwaarden waaraan wij moeten voldoen. Ook de discrepantie in de voorwaarden tussen het Provinciaal Noodfonds Cultuur en de gemeente Zaanstad vinden wij opvallend. Veiligheidshalve is een voorziening opgenomen voor het volledige bedrag. Het bezwaarschrift loopt nog.

3.4. Resultaat 2020 en prognose 2021

In het financiële resultaat van vereniging De Zaanse Molen zijn twee werelden zichtbaar. Dankzij de bijdragen van De Goede Doelen Fondsen en de subsidie van de gemeente Zaanstad van 250.000,- voor de realisatie van het nieuwe Molenmuseum hebben wij circa 1.250.000,- aan eenmalige bijdragen ontvangen. Dit is geormerkt geld dat is aangewend voor de realisatie en inrichting van het nieuwe Molenmuseum. Dit bedrag van ongeveer 1.250.000,- moet via de baten van de resultatenrekening verantwoord worden.

Dit resulteert in een netto resultaat van 699.538,- euro. Zonder deze eenmalige bijdragen en uit onze gewone bedrijfsvoering zou er een verlies geresulteerd hebben van ongeveer 545.000 (dit is inclusief de overheidsbijdrage in de Tegemoetkoming Vaste Lasten ad 93.140,-).

Het kan ook anders gezegd worden, dankzij het nieuwe Molenmuseum hebben wij een netto resultaat van 699.538,-. Zouden we geen nieuw Molenmuseum hebben gesticht dan zouden we 2020 met een verlies hebben afgesloten in de orde van grootte van 545.000,- .

Het verenigingskapitaal bedraagt 1.696.460,- . Dit is geheel geïnvesteerd in de realisatie van het nieuwe Molenmuseum.

In 2021 verwachten wij nog volop met de gevolgen van de coronapandemie geconfronteerd te worden. In de algemene ledenvergadering van 5 november 2020 is de begroting 2021 goedgekeurd. De baten begroten wij op 465.000,- waarvan 190.000,- entreegelden. Het realiseren van de entreegelden zal door de maandenlange lockdown een uitdaging zijn. Wij denken dit te compenseren door een beroep te doen op de overheidsmaatregelen: NOW en Tegemoetkoming Vaste Lasten(TVL). De landelijke overheid heeft de afgelopen maanden het uitkeringspercentage van de TVL verhoogd, waarmee in onze begroting nog geen rekening was gehouden.

Aan de lastenkant hebben wij een bedrag begroot van 707.000,-, waarbij zij aangetekend dat wij een te laag bedrag aan afschrijvingen hebben opgenomen. Door het gereedkomen van het nieuwe Molenmuseum zullen de afschrijvingen fors stijgen. In de ledenvergadering van 5 november 2020 hebben wij een verwacht verlies gepresenteerd van 272.000,-. Rekening houdend met de hogere afschrijvingen zal het verlies in 2021 uitkomen op circa 465.000,- waarvan ongeveer 245.000,- afschrijvingen.

Door de aangetrokken lening van het Nationaal Restauratiefonds is de liquiditeit toereikend, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, om de continuïteit in 2021 en 2022 te waarborgen. Wij gaan er hierbij vanuit dat het eigendom van het oude Molenmuseum binnenkort wordt overgedragen. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn dat onze bank in die situatie bereid is het overbruggingskrediet te continueren.

Onze accountant BakerTilly heeft over 2020 een zogenaamde Samenstellingsverklaring afgegeven.

3.5. Vrijwilligers

Vereniging de Zaaansche Molen en de Stichting Wind Molen Compagnie, die zorgdraagt voor de exploitatie van de meeste molens, hebben ongeveer negen voltijdsmedewerkers in dienst. Naast deze medewerkers in vaste dienst hebben we ongeveer 300 vrijwilligers. Deze vrijwilligers maken deel uit van de maalploegen op de molens, zitten in verschillende commissies of in het bestuur, doen rondleidingen en verzorgen educatie voor scholen of ontvangen onze bezoekers aan de balie. Het is voor de vrijwilligers ook een lastig jaar geweest. Door de maandenlange lockdown hoefden wij op veel vrijwilligers geen beroep te doen. Op tijden dat er geen lockdown was hoefden we minder vrijwilligers in te zetten. Kortom de binding tussen de vrijwilligers en de vereniging of stichting kan lossier zijn geworden. Het is een van de speerpunten om zodra de pandemie achter ons ligt de binding met onze vrijwilligers verder aan te halen. Onze vrijwilligers hebben een zeer diverse achtergrond. Eén ding hebben zij in ieder geval gemeen: “de liefde voor het erfgoed”.

Bestuur De Zaaansche Molen

3.6. Fondsen en subsidiegevers die nieuwe Molenmuseum mogelijk maakten

De realisatie van het nieuwe Molenmuseum is te danken aan de hartverwarmende steun van veel nationale, regionale en lokale fondsen. Zonder hun geloof in onze plannen was het project niet van de grond gekomen. De volgende fondsen en de gemeente Zaanstad hebben hun vertrouwen in het nieuwe museum gesteld door ruimhartig bij te dragen.

Bestemmingsfonds Wereld van Windmolens met geormerkte besteding

Naam fonds	Besteding donaties
BankGiro Loterij	Inrichting nieuwe Molenmuseum
Gemeente Zaanstad	Realisatie nieuwe Molenmuseum
VSBFonds	Wereld van Windmolens-Molenmuseum
Dioraphte	Inrichting Molenmuseum
Honig Laanfonds	Tentoonstellingsruimte en auditorium
Stichting BPD Cultuurfonds	Realisatie Wereld van Windmolens
Stichting Zabawas	Inrichting Moleneducatie erf (nog af te ronden)*
ANWB	Publiekstoegankelijkheid Molenmuseum
Dr. C.J. Vaillant Fonds	Publiekstoegankelijkheid Molenmuseum
Niet nader te noemen organisatie	Publiekstoegankelijkheid Molenmuseum
Forbo Flooring	Inrichting Molenmuseum
Ontvangen: 1.064.650,- euro	Besteed: 1.018.381,-*

De volgende fondsen hebben ons Bestemmingsfonds bijzondere projecten mogelijk gemaakt met een geormerkte donatie.

Naam fonds	Besteding donaties
Mondriaan Fonds	Inclusiviteit en meervoudige perspectieven
Stichting Gebroeders Visser	Schoonmaak, restauratie, verhuizing Molenpanorama; Inrichting Molenmakerij
Gerrit Blauw Fonds	Expositie Ridders van de Molen en digitalisering
Van Toorn Scholten Stichting	Educatieprogramma voor het MBO
Prins Bernhard Cultuurfonds	Restauratie Molenpanorama, inrichting "Gouden tijden" en educatie
Stichting Het Fortuinfonds	Schoonmaak en restauratie De Eendragt
Bredenhof Stichting	Digitalisering museumstukken
P.M. Duyvisfonds	Digitalisering collectie en molendatabase
Ontvangen 160.840,- euro	Besteed: 164.938,-euro

De volgende fondsen hebben specifieke bijdragen verleend ten behoeve van:

Mondriaanfonds – Vrijwilligersbeleid
Kickstart Cultuurfonds- Extra kosten
corona maatregelen museum

3.7. Balans per 31 december 2020				
Activa		31-12-2020		31-12-2019
Vaste activa				
Bedrijfsgebouwen en terreinen	2.464.886		1.740.107	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	<u>1.038.226</u>		<u>178.896</u>	
		3.503.112		1.919.003
Vlottende activa				
Gereed product en handelsgoederen		12.945		14.876
Vorderingen op handelsdebiteuren	9.263		80.122	
Overige vorderingen en overlopende passiva	<u>513.449</u>		<u>286.663</u>	
		522.712		366.785
Liquide middelen		<u>970.878</u>		<u>345.177</u>
Totaal activazijde		<u>5.009.647</u>		<u>2.645.841</u>
Passiva				
Eigen vermogen				
Verenigingskapitaal	1.696.460		1.741.945	
Bestemmingsreserves	275.000		275.000	
Bestemmingsfondsen	97.772		52.287	
Resultaat boekjaar	<u>699.538</u>		=	
		2.768.770		2.069.232
Voorzieningen				
Overige voorzieningen		788.229		100.000
Langlopende schulden				
Achtergestelde leningen	940.775			
Schulden aan banken	<u>296.677</u>		<u>376.669</u>	
		1.237.452		376.669
Kortlopende schulden				
Schulden aan banken	39.996		1.220	
Handelscrediteuren	161.529		57.573	
Belastingen en soc. Verzekeringen	1.903		2.864	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>11.768</u>		<u>38.283</u>	
		215.196		99.940
Totaal passivazijde		<u>5.009.647</u>		<u>2.645.841</u>

3.8. Exploitatier rekening over 2020				
<u>Baten</u>		31-12-2020		31-12-2019
Overheidsbijdragen en -subsidies	997.546		119.201	
Giften en baten	1.041.706		574.911	
Entreegelden	121.735		993.507	
Overige baten	<u>256.566</u>		<u>294.964</u>	
		2.417.553		1.982.583
<u>Lasten</u>				
Lonen	150.756		162.859	
Soc. Lasten en pensioenlasten	13.217		14.842	
Afschrijvingen	86.462		33.907	
Overige bedrijfskosten	<u>1.470.630</u>		<u>1.492.797</u>	
Totaal som van de kosten		<u>1.721.065</u>		<u>1.704.405</u>
Totaal van bedrijfsresultaat		696.488		278.178
Andere rentebaten en soortgelijke inkomsten		<u>3.050</u>		<u>-</u>
Totaal resultaat		<u>699.538</u>		<u>278.108</u>
Voorstel resultaatbestemming:				
Dotatie Bestemmingsreserve				
Wereld van Windmolens		695.000		
Toevoeging verenigingskapitaal		<u>4.538</u>		
		<u>699.538</u>		